

અમે ઉંચે ઊડાવ્યું !!!

ઓક્ટોબર - ૨૦૦૭

શું થયું હતું ?

એક પ્લાન્ટમાં ટેન્ક સાથે જોડાયેલી પાઈપમાં ન્યુમેટીક દબાણ ટેસ્ટ કરી રહ્યા હતા. જે પાઈપમાં ટેસ્ટીંગ થઈ રહ્યું હતું, તે પાઈપ અને ટેન્ક વચ્ચે કોઈ બ્લાઈન્ડ ફ્લેન્જ મૂકવામાં આવી ન હતી. બ્લોક વાલ્વને બંધ કરીને ટેન્કને દબાણવાળી પાઈપથી અલગ કરવામાં આવી હતી. બ્લોક વાલ્વ લીક થઈ ગયો જેમાંથી ન્યુમેટીક ટેસ્ટ માટે અપાયેલું દબાણ, લીક થઈને ટાંકીમાં પ્રવેશ્યું. ટેન્કમાં દબાણ ખુબ વધી ગયું (કારણકે તે ટેન્કમાં પ્રેસર ડીવાઈસ સ્થાપીત કરવામાં આવેલી ન હતી અથવા તો પ્રેસર રીલીફ ડીવાઈસ ખૂબ નાની હતી) જેથી ટાંકી તળીયાથી છૂટી થઈ ગઈ. ટેન્ક હવામાં ઊંચે ફંગોળાઈ અને પ્લાન્ટની અગાસીમાં પહોંચી ગઈ.

તમે શું કરી શકો ?

- પ્રેસર ટેસ્ટીંગ અથવા તો બીજી મરમ્મત અથવા દરરોજ ન કરવામાં આવતી હોય તેવી દબાણ ઉદભવ કરે તેવી પ્રવૃત્તિ વખતે ખાતરી કરો કે બધાજ ઈકવીપમેન્ટ, ટેસ્ટ પ્રેસરને બમી શકે તેમ છે તથા પ્રેસરના ઉદભવસ્થાનથી હકારાત્મક રીતે અલગ કરવામાં આવેલ છે અથવા તો ટેસ્ટ ની સ્થિતિ ને અનુકુળ દબાણ દૂર કરનાર ડીવાઈસ મુકવામાં આવેલ છે.
- ઈકવીપમેન્ટને દબાણથી અલગ કરવા વાલ્વ વાપરવાને બદલે બ્લાઈન્ડ મુકીને અથવા તો પાઈપને ખરેખર અલગ કરીને સાધનોને વધારે દબાણથી આધારભૂત રીતે બચાવી શકાય છે.
- રોજંદી પ્રવૃત્તિ સિવાયની પ્રવૃત્તિ ચાલુ કરતાં પહેલા પ્રવૃત્તિની સુરક્ષા સમીક્ષા કરી, સંભવિત જોખમો તથા પ્રવૃત્તિ દરમિયાન સુરક્ષા ની જાળવણી માટે પગલાંની જાણકારી મેળવો.
- કામદારોને પ્રેસર ટેસ્ટીંગ ઓપરેશન થઈ રહ્યું હોય તે જગ્યાથી દૂર રાખો.
- પ્રેસર ટેસ્ટ ન્યુમેટીક(ગેસ) દબાણથી કરવાને બદલે પ્રવાહી દબાણ (હાઈડ્રોસ્ટેટીક પ્રેસર) થી કરો. ગેસના અધિક દબાણ કરતાં પ્રવાહીના અધિક દબાણથી છુટતી ઊર્જા ઘણી ઓછી હોય છે.

ઈકવીપમેન્ટને દબાણથી અલગ કરો – રોકેટ ઉડાડવાનું તો સ્પેસ પ્રોગ્રામ માટે બાકી રાખો !